

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**
Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Til medlemmerne af Folketingets Videnskabsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Danish Agency for Science
Technology and Innovation

Ministry of Science
Technology and Innovation

Til medlemmerne af Folketingets Videnskabsudvalg

Det Strategiske Forskningsråds bestyrelse har med stor interesse læst
evalueringspanelets rapport: "Evaluering af forskningsrådssystemet i Danmark".

22. september 2009

Bestyrelsen har drøftet rapporten og rapportens anbefalinger. Det er bestyrelsens
opfattelse, at det kan have interesse for udvalget at kende Det Strategiske Forsk-
ningsråds kommentarer til rapporten.

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Bredgade 40
1260 København K
Telefon 3544 6200
Telefax 3544 6201
E-post fi@fi.dk
Netsted www.fi.dk
CVR-nr. 1991 8440

Til udvalgets orientering fremsendes rådets overordnede kommentarer til
rapporten.

Bestyrelsen vil opfordre til, at den strategiske forskning – som nu er nyudviklet
som et velfungerende koncept i den danske forskningsverden, og som giver mu-
lighed for indsatser på områder af stor samfundsmæssig betydning – vil få gode
muligheder også for videre udvikling i de kommende år, med den prioritet som
området samfundsmæssige betydning tilsiger.

Sagsbehandler
Jeanette Eriksson
Telefon 7226 5515
Telefax 3544 6201
E-post jee@fi.dk

Bestyrelsen deltager meget gerne i drøftelser af rapportens anbefalinger og besty-
relsen besvarer meget gerne spørgsmål fra udvalgets medlemmer om rapporten.

Sagsnr.
Dok nr. 1038140
Side 1/1

Med venlig hilsen

Peter Olesen
Formand for bestyrelsen
Det Strategiske Forskningsråd

Til Folketingets Videnskabsudvalg

 Danish Agency for Science
Technology and Innovation

 Ministry of Science
Technology and Innovation

Det Strategiske Forskningsråds kommentarer til rapporten om evaluering af forskningsrådssystemet i Danmark

Bestyrelsen for Det Strategiske Forskningsråd (DSF) har med stor interesse læst evalueringspanelets rapport: "Evaluering af forskningsrådssystemet i Danmark".

Bestyrelsen er glade for den generelt positive vurdering af DSF. Samtidig har bestyrelsen også noteret sig, at der er områder, hvor rådet kan gøre det endnu bedre, og det er selvfølgelig anbefalinger, rådet vil arbejde med fremadrettet.

Bestyrelsen har nogle kommentarer til følgende overordnede problemstillinger, der er berørt i evalueringspanelets rapport:

1. Den overordnede organisering af forskningsrådssystemet i Danmark
2. Internationalisering af dansk forskning
3. Governance i rådene
4. Tværfaglige forskningsprojekter
5. Vurdering af ansøgninger og opfølgning på bevillinger

Ad 1 Den overordnede organisering af forskningsrådssystemet i Danmark

Det Strategiske Forskningsråd blev etableret i 2004 som en væsentlig nyskabelse i Danmark. Rådet er én samlet indgang til uafhængig vurdering, administration og rådgivning af forskning inden for politisk prioriterede områder.

En af de væsentlige nyskabelser var udviklingen af det strategiske kvalitetsbegreb, som består af tre ligeværdige kriterier: Forskningens relevans, forskningens potentielle effekt og forskningshøjde.

Anvendelsen af dette kvalitetsbrev og det faktum, at de strategiske midler udbydes i åben konkurrence, har været helt afgørende for at opnå de overordnede målsætninger om, at strategisk forskning skal bidrage til vækst, velstand og udvikling af velfærdssamfundet.

Rådet noterer med stor tilfredshed, at evalueringspanelet mener, at det er lykkedes for bestyrelsen at udvikle strategisk forskning som et troværdigt virkemiddel i dansk forskningspolitik.

Evalueringspanelet foreslår en sammenlægning af bestyrelserne for Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd i en bestyrelse.

Bestyrelsen lægger vægt på, at der er to søjler i forskningsrådssystemet – en strategisk og en forskerdrevet.

22. september 2009

**Forsknings- og
Innovationsstyrelsen**

Bredgade 40

1260 København K

Telefon 3544 6200

Telefax 3544 6201

E-post fi@fi.dk

Netsted www.fi.dk

CVR-nr. 1991 8440

Sagsbehandler

Hanne Haarup Thomsen

Telefon 7226 5510

Telefax 3544 6201

E-post hht@fi.dk

Sagsnr. 09-053240

Dok nr. 1027623

Side 1/4

Det er bestyrelsens opfattelse, at der både kan være fordele og ulemper ved en sammenlægning af bestyrelserne, som foreslået af evalueringspanelet.

Fordelene kan være, at færre råd kan skabe forenkling og mere overskuelighed i rådssystemet og skabe nogle ledelsesmæssige muligheder for samarbejde og koordinering mellem den forskerinitierede og strategiske forskning og innovation.

Ulemperne vil være en reduceret mangfoldighed og bredde i organisationen, og en potentiel risiko for udvanding af virkemidler og kriterier i henholdsvis forskerdrevet og strategisk forskning.

Uanset hvilken model, der vil truffet politisk beslutning om, vil rådet lægge vægt på, at der forinden der eventuelt træffes beslutning om sammenlægning af bestyrelserne for Det Frie Forskningsråd og Det Strategiske Forskningsråd foretages en grundig vurdering af, hvad der mistes herved. Rådet vil endvidere forudsætte, at det bliver DSF's principper for governance, der i givet fald måtte blive gældende i en samlet bestyrelse, herunder at bestyrelsen nedsætter faglige råd og programkomiteer og udnævner medlemmer heraf.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Side 2/4

Bestyrelsen er enig med evalueringspanelets vurdering af behovet for en styrket koordinering mellem rådene i systemet. Som et led i at opfylde denne målsætning har Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd og Rådet for Teknologi og Innovation indledt samarbejde om koordinering af internationalt arbejde. Samarbejdet foregår i et fællesudvalg

Udvalgets overordnede opgave er at sikre koordinering, samspil og en hensigtsmæssig arbejdsdeling om internationale aktiviteter mellem danske aktører inden for ekstern finansiering af forskning og på grundlag heraf at styrke aktørernes muligheder for at tage nye initiativer og spille med, hvor dette vurderes at være vigtigt for dansk forskning.

De deltagende parter forpligter sig til at indhente rådgivning fra udvalget vedr. væsentlige opgaver, der involverer internationalt samarbejde, og som ikke klart er placeret indenfor rammerne af en af de deltagende parters virke.

Det Strategiske Forskningsråd og Rådet for Teknologi og Innovation har også indledt et samarbejde om koordinering af udbud af fælles forsknings- og innovationscentre. Samarbejdet foregår på en måde, som respekterer de forskellige roller og opgaver, hvert af rådene har i systemet. Der vil således være fokus på synergier og samtidig med, at rådernes særkende og forskellige opgaver bevares.

Rådet er også åbnet for at udvide samarbejdet til andre råd i forskningsrådssystemet og til udbygget samarbejde med råd i sektorministerierne.

Bestyrelsen er enig i, at Danmarks Forskningspolitiske råd bør bevares, og skal have til opgave at yde forskningspolitisk rådgivning, herunder rådgivning om internationalisering, men der er behov for, at det sker i et tæt og styrket samspil med forskningsrådene, idet den forskningspolitiske rådgivning ikke kan løsrives fra den forskningsfaglige. Efter rådets opfattelse er der ikke i praksis muligt at drage en skrap grænse mellem forskningspolitisk og forskningsfaglig rådgivning.

Samtidig mener rådet også, at der er behov for et styrket indspil fra det forskningsfaglige system til regering og Folketing, specielt i relation til den politiske prioritering af strategisk forskning.

DSF er enig i evalueringspanelets anbefaling af at nedlægge Koordineringsudvalget for Forskning, da hverken sammensætning og rolle er veldefineret eller optimal. Bestyrelsen ser derimod et perspektiv i at styrke den bilaterale kontakt til Danske Universiteter, og bestyrelsen vil gerne intensivere det samarbejde, der er påbegyndt.

Ad 2 Governance i rådene

Bestyrelsen har også bemærket, at evalueringspanelet fremhæver den governance model, som Det Strategiske Forskningsråd har i samspillet mellem bestyrelse og programkomiteer. Bestyrelsen lægger vægt på, at der er en åben dialog med programkomiteerne, men også på at Det Strategiske Forskningsråd er én enhed, hvor alle arbejder efter samme overordnede retningslinjer, og hvor bestyrelsen har bestyrelsesfunktioner og herunder har ansvaret for udnævnelse af medlemmerne af programkomiteerne og fastsættelse af de overordnede retningslinjer for programkomiteernes arbejde. Det indebærer blandt andet, at bestyrelsen har ansvaret for, at programkomiteerne har internationale medlemmer, og at der løbende foretages justeringer af antallet af programkomiteer og medlemssammensætningen af de enkelte programkomiteer.

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen

Side 3/4

Når der er afsat en bevilling til strategisk forskning på finansloven, tager bestyrelsen straks stilling til, om midlerne kan udmøntes af en af de eksisterende programkomiteer, og herunder om der skal foretages ændringer i medlemssammensætningen, eller der eventuelt skal oprettes en ny programkomite, og i givet fald hvor mange medlemmer denne komite skal have ud fra en vurdering af opgavens omfang og karakter. Disse beslutninger træffes og effektueres altid umiddelbart efter, der er indgået politisk forlig om det kommende års finanslov.

Ad 3 Internationalisering af dansk forskning

DSF prioriterer internationalt arbejde højt og har fx i 2009 igangsat samarbejde med både Kina og Indien, ligesom det indgår, som et konkret vurderingskriterium i de enkelte projektansøgninger, at internationale partnere deltager aktivt i projekterne. Samarbejdet med Kina og Indien er fælles opslag, hvor bevillingerne fra DSF gives til de danske deltagere, og bevillingerne fra Kina og Indien gives til de kinesiske og indiske deltagere. Det betyder også, at samarbejdet ikke omfattes af reglen i lov om forskningsrådgivning, hvorefter op til 20 procent af rådets bevilling kan anvendes til internationalt samarbejde, hvor beslutningerne om hvem, der skal have bevilling træffes af et andet organ, godkendt af videnskabsministeren. Men samarbejdet bidrager alligevel væsentligt til internationalisering af dansk forskning.

DSF er enige med evalueringspanelet i behovet for udbygget internationalt samarbejde. Rådet har derfor indledt et samarbejde med DFF og RTI om koordinering af internationalt arbejde, jf. beskrivelsen under punkt 1.

Ad 4 Tværfaglige forskningsprojekter

Bestyrelsen er glad for den positive evaluering af rådets arbejde med at fremme tværfaglige forskningsprojekter. Rådet vil forsat arbejde på at styrke tværfagligheden i projekterne, som et middel til at styrke kvaliteten af de problemorienterede forskningsprojekter i DSF. Rådet er ved at få lavet en analyse af tværfaglighed i den strategiske forskning. De foreløbige resultater viser, at der er en meget høj grad af tværfaglighed i de forskningsaktiviteter, rådet bevilger penge til.

Ad 5 Vurdering af ansøgninger og opfølgning på bevillinger

DSF kan støtte panelets anbefalinger af fortsat at anvende en to-faset ansøgningsmodel. Rådet har gode erfaringer med at foretage international bedømmelse af ansøgningerne i fase 2. Der er forbundet med et betydeligt arbejde at få ansøgningerne i international bedømmelse, og det mærkes tydeligt, at der er stigende efterspørgsel efter internationale bedømmere. Men det er rådets vurdering, at anstrengelserne står mål med udbyttet i forhold til at få så meget åbenhed og eks-ternalitet i bedømmelserne.

Rådet er også enig med panelet i vurderingen af værdien af styrket opfølgning på projekterne. DSF prioriterer en aktiv opfølgning på bevillingerne, men mulighederne herfor begrænses stærkt af de begrænsede sekretariatsressourcer.

Evalueringspanelet anbefaler, at loftet på 10 procent over medfinansieringen fastholdes. DSF er enig i, at store krav om medfinansiering vil være uhensigtsmæssige, men advarer mod for stor ufleksibilitet på området, da det kan blive en barriere for deltagelse i internationalt samarbejde, hvor der ofte forudsættes en højere medfinansieringsprocent. Der er derfor behov for at revurdere dette krav og dets manglende fleksibilitet.

DSF lægger i sine virkemidler vægt på store og længerevarende bevillinger, som forudsætning for at kunne opbygge og udnytte internationalt førende forskningsmiljøer med kritisk masse. DSF støtter derfor anbefalingen om at give længerevarende bevillinger, idet det vil forbedre rådets mulighed for langsigtet planlægning.

Evalueringspanelet anbefaler anvendelsen af anonyme bedømmere. DSF har generelt gode erfaringer med anvendelse af ikke-anonyme eksterne bedømmere, men er åben for indførelse af anonymbedømmelse, forudsat at disse er udvalgt og løbende evalueres på baggrund af høje og veldefinerede kvalitetskriterier.

Det Strategiske Forskningsråd har ved sin bevidste fokusering på, at strategisk forskning udføres i samarbejde med relevante offentlige og private aktører været med til at opbygge og udvikle stærke forskningsmiljøer, som er i løbende dialog med videnbaserede, innovative aktører. Dette er yderligere forstærket af kravet om, at forskeruddannelse skal indgå i projekterne. Nu anvendes mere end halvdelen bevillingerne til ph.d. og post.doc. Det styrker ikke blot forskningsmiljøerne, men også uddannelse af højt kvalificerede kandidater inden for områder, som er af afgørende betydning for vækst, velstand og udvikling af velfærdssamfundet. Bestyrelsen er enig i, at universiteterne skal have ansvaret for forskeruddannelsen, men DSF's fortsatte finansiering af dele af forskeruddannelsen kan bidrage til at styrke det strategiske indhold i forskeruddannelsen.